

K O S K E
KESKI-SUOMEN
SOSIAALIALAN
OSAAMISKESKUS

VÄLIRAPORTTI

KESKI-SUOMEN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON PALVELURAKENNESELVITYS

SISÄLLYS

1	KESKI-SUOMEN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON PALVELURAKENNESELVITYS -HANKKEEN VÄLIRAPORTTI	3
1.1	Aikataulu	3
1.2	Hankkeen tavoite ja toteutuksen lähtökohdat	3
1.3	Raportointikauden (13.4.–30.9.2010) toiminta ja tuotokset	4
1.4	Kustannusten toteutuminen verrattuna hankesuunnitelman mukaiseen budjettiin	8
1.5	Hankkeen jatko	9
1.5.1	Hankkeen aikataulu	9
1.5.2	Arvio seuraavalla raportointikaudella (1.10.2010 – 1.1.2011) muodostuvista kustannuksista	10
1.6	Ohjausryhmän arvio hankkeen edistymisestä ja jatkotoimenpiteiden tarkoituksenmukaisuudesta	10
	LIITTEET	12

1 KESKI-SUOMEN SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON PALVELURAKENNESELVITYS - HANKKEEN VÄLIRAPORTTI

1.1 Aikataulu

Hanke on aloittanut toimintansa huhtikuussa 2010. Hanke päättyy kesäkuussa 2011. Väkiraportti koskee ajanjaksoa 13.4.–30.9.2010.

1.2 Hankkeen tavoite ja toteutuksen lähtökohdat

Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvityksen tavoite on löytää Keski-Suomen asukkaita parhaiten palveleva sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämismalli. Tavoitteeseen sisältyy perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon saumaton yhteistyö uuden terveydenhuoltolain edellyttämällä tavalla sekä yhteistoiminta sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluiden tasolla puitelain muutoksen mukaisesti. Hanke tavoittelee myös sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden painopisteen siirtoa kansalaisten omatoimisuuden lisäämiseen, sosiaali- ja terveydenhuollon monitoimijaisuuden lisäämistä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon resurssien entistä parempaa hallintaa. (Hankesuunnitelma 2010, 4–5.)

Toteutuksen lähtökohdat

1. Selvityksen lähtökohtana on sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestäminen Keski-Suomen maakunnan asukkaiden tarpeita parhaiten vastaavalla tavalla.
2. Selvitystyössä on keskeistä huomioida sosiaali- ja terveydenhuollon koko toimintaketju ja siirtää toiminnan painopiste ketjun alkupäähän
3. Lähtökohtana selvitystyölle ovat julkiset sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut. Työssä selvitetään erityispalveluiden ja muiden julkisten palveluiden suhde sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluihin. Myös yksityiset ja 3. sektorin palvelut liitetään kehitettävään malliin
4. Tietoteknologian hyödyntämisessä otetaan tuntevia edistysaskelia
5. Selvitystyössä hyödynnetään maakunnassa jo tehtyä palvelurakennetyötä ja hankekumppanien maakunnan olojen ja toimintakulttuurin tuntemusta
6. Selvitystyössä huomioidaan tuleva terveydenhuoltolaki, mahdolliset puitelain muutokset ja tulevan kokeilulain mahdollisuudet (Hankesuunnitelma 2010, 5–12.)

1.3 Raportointikauden (13.4.–30.9.2010) toiminta ja tuotokset

Toiminta

Hankesuunnitelman mukaisesti hankkeessa on keskitytty työryhmätyöskentelyyn. Hankkeessa toimii kolme päätyöryhmää ja yksi alatyöryhmää.

Hankkeen keskiössä toimii *hanketyöryhmä*, joka vastaa hanketyön etenemisestä. Työryhmä on kokoontunut raportointikauden aikana kuusi kertaa (13.4., 18.5., 15.6., 17.8., 31.8. ja 16.9.). Hankkeen työryhmänä toimivat:

- Jouko Isolauri, erikoissairaanhoidon asiantuntija, vastuullinen johtaja
- Reijo Räsänen, perusterveydenhuollon asiantuntija
- Marja Heikkilä, sosiaalihuollon asiantuntija, hankkeen koordinaattori
- Risto Kortelainen, yleishallinnon asiantuntija
- Jorma Teittinen, erikoissairaanhoidon asiantuntija

Hankkeessa toimii myös edellistä laajempi *asiantuntijatyöryhmä*, joka on kokoontunut hankeaikana kaksi kertaa (10.6. ja 2.9.). Maakunnallisessa asiantuntijatyöryhmässä hanketyöryhmän tekemää pohjatyötä on ideoitu ja työstetty eteenpäin. Hankkeen asiantuntijaryhmässä toimivat seuraavat henkilöt:

- Jouko Isolauri, pj. Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
- Pekka Utriainen, Jyväskylän kaupunki
- Mikael Palola, perusturvaliikelaitos Saarikka
- Vuokko Hiljanen, Laukaan kunta / Keski-Suomen seututerveyskeskus
- Jorma Kilpeläinen, Jämsän kaupunki
- Anneli Latva-Nevala, Wiitaunioni
- Raija Kolehmainen, Äänekosken kaupunki
- Jorma Teittinen, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
- Reijo Räsänen, Keski-Suomen seututerveyskeskus
- Risto Kortelainen, Jyväskylän kaupunki
- Marja Heikkilä, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Kolmantena työryhmänä hankkeessa toimii *tieteellinen asiantuntijaryhmä*, joka on kokoontunut kerran (10.6.). Tieteellisinä asiantuntijoina hankkeessa toimivat:

- Jussi Huttunen, professori,
- Pekka Kettunen, professori, Jyväskylän yliopisto (sosiaalipalvelujen arviointi)
- Olli-Pekka Ryyänen, professori, Kuopion yliopisto (yleislääketiede)
- Sakari Möttönen, dosentti, Jyväskylän ja Kuopion yliopistot (kuntademokratia ja hallinto)

Hankkeessa on perustettu yksi *alakohtainen työryhmä*, joka keskittyy kehitysvammaisten asumiseen ja siihen liittyvien palvelujen kehittämiseen Keski-Suomessa. Alatyöryhmä on kokoontunut kolme kertaa (25.5., 17.8. ja 24.9.). Alatyöryhmään kuuluvat:

- Alen, Reija, pj. ylilääkäri, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
- Haverinen, Olli-Pekka puheenjohtaja, Keski-Suomen kehitysvammaisten tukipiiri
- Heikkilä, Marja johtaja, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
- Karvala, Tapani asuntotoimen päällikkö, Jyväskylän kaupunki
- Ladonlahti, Tarja erityispedagogiikan lehtori, Jyväskylän yliopisto
- Luukkonen, Ritva terveyskeskuslääkäri, Wiitaunioni
- Markkanen, Outi sosiaalityön johtaja, Äänekosken kaupunki
- Mustakallio, Armi vammaispalvelujohtaja, Jämsän kaupunki
- Mäkinen, Marika hallituksen jäsen, Keski-Suomen autismiyhdistys
- Saarinen, Marja-Leena toimitusjohtaja, Keski-Suomen vammaispalvelusäätiö
- Salminen, Marjatta palveluyksikön johtaja, Jyväskylän kaupunki
- Vertanen, Heli palvelualueen johtaja, perusturvaliikelaitos Saarikka

Osana alatyöryhmän työtä on toteutettu STM:n valtakunnallinen, kehitysvammaisten asumiseen liittyvä kysely Keski-Suomen kuntiin, jonka pohjalta laaditaan Keski-Suomen alueellinen suunnitelma kehitysvammaisten asumisesta ja siihen liittyvistä palveluista vuosille 2010–15. Aineiston keruun to-

teutti ja alustavan koonnin vastauksista teki sosionomi (AMK) -opiskelija Hellevi Pekkarinen osana Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta tekemäänsä harjoittelua. Teknisestä toteutuksesta vastasi Sivi Talvensola Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta. Kyselyn analysoi ostopalveluna dosentti Leena Matikka Intimare oy:stä. Alatyöryhmässä työstetään myös mallia sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiosta kehitysvammapalveluista Keski-Suomessa.

Hankkeen *ohjausryhmänä* toimii Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon koordinaatioryhmä, joka on kokoontunut palvelurakenneselvityshankkeen asioissa kaksi kertaa (20.5. ja 30.9.). Ohjausryhmän kokoonpano liitteessä 1.

Hankkeen koordinaattorina on toiminut johtaja Marja Heikkilä Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta. Hanketyöryhmä päätti kokouksessaan 16.9., että Marja Heikkilä toimii hankkeen osa-aikaisena projektipäällikkönä 1.9. lukien siten, että hän käyttää työajastaan 20 % hankkeen tehtäviin. Hankkeen työryhmien sihteerinä on toiminut Sivi Talvensola Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta.

Hanketyöryhmän jäsenet ovat esitelleet hanketta eri tilaisuuksissa ympäri Keski-Suomea. Esittelyjen yhteydessä on pyydetty osallistujien näkemyksiä, mielipiteitä ja kannanottoja Keski-Suomen tulevaisuuden palvelurakenteesta sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Hanke on tehnyt yhteistyötä hankesuunnitelman mukaisesti maakunnan kehittämishankkeiden kanssa. Yhteistyötä jatketaan edelleen mm. Keski-Suomen hyvinvointistrategiahankkeen ja Kaste-hankkeiden kanssa.

Tuotokset

Hankkeessa on hahmoteltu ensimmäinen versio Keski-Suomen mallista, jonka työstäminen jatkuu yhteistyössä maakunnan eri toimijoiden kanssa. Malli perustuu palvelurakenneselvityksessä määriteltyihin ”peruspilareihin”, joista hanketyöryhmän jäsenet ovat tuottaneet pohjapapereita hanketyön pohjustukseksi. Lisäksi hankkeessa on koottu tilastopaketti Keski-Suomesta palvelurakenneselvitystä varten.

Peruspilarit

Palvelurakenneselvityksen ”peruspilareiksi” on hanketyöryhmän, asiantuntijatyöryhmän sekä tieteellisen asiantuntijatyöryhmän yhteistyössä määritelty

seuraavat kahdeksan näkökulmaa, joista Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä hankkeessa tarkastellaan:

1. Integraatio – sos/pth/esh/erva
2. Maakunta – millaisiin kokonaisuuksiin jäsenyy
3. Palvelujen saatavuus / perusoikeusnäkökulma
4. Vaikuttavuus – asiakasvaikuttavuus, laatu, resurssien tehokas käyttö
5. Kuntien mahdollisuudet – aluekehitys- ja rahoitusnäkökulma
6. Hyvinvointivastuu – kansalaisen velvollisuudet
7. Kansanvalta / osallisuus – demokratianäkökulma
8. Ennaltaehkäisy

Hanketyöryhmän jäsenet ovat tuottaneet seuraavat pohja-aineistot mallin suunnittelun tueksi yllä olevista näkökulmista:

- Jouko Isolauri: Terveyspalvelujen saatavuus ja vaikuttavuus
- Reijo Räsänen: Erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen integraatio Keski-Suomessa
- Marja Heikkilä: Keski-Suomen maakunta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisalueena

Tilastokoonti

Hankkeessa on tuotettu myös aineisto ”Keski-Suomen maakunnan nykytila ja tulevaisuus”, johon on koottu keskeisiä, väestön elinoloja koskevia tilastoja Keski-Suomesta (liitteenä) sekä katsaus tutkimuksista kuntakoon vaikutuksesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisen tehokkuuteen. Koonnin on toteuttanut Sivi Talvensola Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta. Aineistoa täydennetään syksyn 2010 aikana asiantuntijaryhmältä 2.9. saadun palautteen perusteella.

Keski-Suomen malli versio 1

Hankkeessa on työstetty ensimmäinen hahmotelma Keski-Suomen mallista. Mallin lähtökohtana ovat:

1. Maakunnassa 3–6 sosiaali- ja terveydenhuollon aluetta
2. Täysi sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio
3. Säilytetään Keski-Suomen maakunnan eheys

Hanketyöryhmä on päättänyt kutsua hankkeeseen kaksi asiantuntijatyöparia, jotka aloittavat työskentelynsä lokakuun aikana. Työpareilta on pyydetty asiantuntija-arviot Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnon tulevasta järjestämisestä ja sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiokysymyksistä. Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiokysymyksissä työparina toimivat yhtymäjohtaja Markku Puro Forssan seudun terveydenhuollon ky:stä ja sosiaalityön johtaja Outi Markkanen Äänekoskelta. Hallintotyöparina toimivat strategijahtaja Sakari Möttönen Jyväskylän kaupungista ja johtaja Mikael Palola Perusturvaliikelaitos Saarikasta.

1.4 Kustannusten toteutuminen verrattuna hankesuunnitelman mukaiseen budjettiin

Hankkeen toteutuneet kustannukset käyvät ilmi taulukosta 1.

Taulukko 1. Hankkeen kustannusten toteutuminen ajanjaksolla 13.4.–31.8.2010.

	BUDJ.	KUMULAT.
	2010-2011	TOT. 13.4. - 31.8.2010
VARSAISEN TOIMINNAN TUOTOT		
Muut tuotot	70 000,00	0,00
VARSAINAINEN TUOTOT YHTEENSÄ	70 000,00	0,00
VARSAISEN TOIMINNAN KULUT		
HENKILÖSTÖKULUT		
Tuntipalkat	0,00	-3 138,76
Muut palkkamenot	0,00	-800,00
Sosiaalikulut	0,00	-641,62
HENKILÖSTÖMENOT YHTEENSÄ	-47 000,00	-4 580,38
MUUT KULUT		
Matka- ja majoituskulut	-2 000,00	-585,90
Edustuskulut+ muut menot	-2 950,00	-221,70
Konttori- ja hallintokulut	-6 950,00	-21,35
Ostetut palvelut	-11 100,00	-266,60
MUUT KULUT YHTEENSÄ	-23 000,00	-1 095,55
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-70 000,00	-5 675,93
KÄYTTÖTALouden JÄÄMÄ (+/-)	0,00	-5 675,93

Hankkeessa ei ole ollut pääasiallista hanketyöntekijää, jonka vuoksi hankkeen varsinaiset kulut ovat huomattavasti vähäisemmät hankesuunnitelman mukaiseen budjettiin verrattuna. Hankkeesta on ajanjaksolla kustannettu tieteellisen asiantuntijaryhmän jäsenten palkka- ja matkakulut, hanketyöryhmien kokouskulut (tilat ja tarjoilut), konttori- ja hallintokuluja sekä hankkeeseen tuntityötä tehneen Sivi Talvensolan palkkakulut huhti-elokuun väliseltä ajalta. Talvensolan kokonaistyöaika sekä päiväkohtainen työaika raportoidaan Keski-Suomen liitolle maksatushakemuksen liitteissä.

1.5 Hankkeen jatko

1.5.1 Hankkeen aikataulu

HANKKEEN AIKATAULU	
1.10.–8.11.2010	Keski-Suomen palvelumallin työstäminen eri tasoilla jatkuu työryhmissä
9.11.2010	Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio Keski-Suomessa -seminaari
10.11. – 31.12.2010	Keski-Suomen palvelumallin työstäminen eri tasoilla jatkuu työryhmissä, mahdollisen Kaste-hankehakemuksen työstäminen
2.12.2010	Aluekierros: Eteläinen Keski-Suomi
9.12.2010	Aluekierrokset: Pohjoinen Keski-Suomi ja Jyväskylän seutu ja Seututerveyskeskus
31.12.2010	Mahdollisen Kaste-hankehakemuksen jättöpäivä, mikäli hankehakuun päädytään
1.1.2011 – 28.2.2011	Keski-Suomen palvelumallin työstäminen eri tasoilla jatkuu työryhmissä, kuntien viranhaltijoiden sekä kuntien, kuntayhtymien ja maakuntaliiton luottamushenkilöiden kanssa
maaliskuu 2011	Maakuntaseminaari Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteesta
1.3.2011– 31.5.2011	Tehty päätökset tulosten kehittämissuunnitelman mukaisista hankkeista
31.5.2011	Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemalli on valmis
30.6.2011	Hanke päättyy. Hankkeen loppuraportti on valmis

1.5.2 Arvio seuraavalla raportointikaudella (1.10.2010 – 1.1.2011) muodostuvista kustannuksista

Kustannukset muodostuvat mm. Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio Keski-Suomessa -seminaarista, seutukuntatapaamisista, palkkakustannuksista, työryhmien kokouskuluista ja Kehitysvammaisten asuminen ja siihen liittyvät palvelut -työkokouksesta.

Taulukko 2. Arvio seuraavalla raportointikaudella (1.9.2010 – 1.1.2011) muodostuvista kustannuksista

BUDJETTIARVIO	
1.9.2010–1.1.2011	
VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT	
HENKILÖSTÖKULUT	
Palkat	9 020,00
Muut palkkamenot	0,00
Sosiaalikulut	1 894,00
HENKILÖSTÖMENOT YHTEENSÄ	10 914,00
MUUT KULUT	
Matka- ja majoituskulut	2 500,00
Edustuskulut	500,00
Vuokratulut	1 000,00
Konttori- ja hallintokulut	500,00
Ostetut palvelut	3 760,00
MUUT KULUT YHTEENSÄ	8 260,00
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	19 174,00
KÄYTTÖTALouden JÄÄMÄ (+/-)	0,00

1.6 Ohjausryhmän arvio hankkeen edistymisestä ja jatko-toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuudesta

Ohjausryhmän kokous 30.9.2010

Yhteenvedona käydystä ohjausryhmän keskustelusta todettiin, että asiantuntijaryhmän tekemää perustyötä ja Keski-Suomen ”mallin” hahmottelua pidetään hyvänä ja esimerkiksi *alueiden oma hallinto* on mallissa keskeinen elementti. Ohjausryhmä korosti sitä, että hankkeessa ei keskustelua ja kehittämistyötä rajattaisi pelkkään hallintomalliin, vaan palvelurakenteiden ja pro-

sessien kehittämiseen ja niiden sisältöihin olisi pystyttävä pureutumaan tulevaa palvelurakennetta ja integraatiota mallinnettaessa.

Ohjausryhmä hyväksyi väliraportin toimitettavaksi rahoittajalle – Keski-Suomen liitolle. Mahdollista lisärahoituksen hakemista arvioidaan myöhemmässä vaiheessa. Todettiin, että jos hankkeessa ilmenee erityistä rahoitustarvetta, voidaan hakea KASTE – rahaa esim. ”aluehallintomallin” kokeiluun. Aikaa on vuoden loppuun.

Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvityshanke järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon integraatio Keski-Suomessa – seminaarin 9.11.2010 klo 9.00–16.00, Paikka Dynamon auditorio, JAMK, Piipukatu 2, Jyväskylä.

Hanke tulee järjestämään aluekierrokset, joissa keskustellaan Keski-Suomen SoTe - mallista:

2.12. klo 13–16	Jämsä, eteläinen Keski-Suomi
9.12. klo 9-12	Äänekoski, pohjoinen Keski-Suomi
9.12. klo 13–16	Jyväskylä, keskinen Keski-Suomi (Jyväskylän yhteistoiminta-alue ja Keski-Suomen seututerveyskeskus)

Todettiin, että hankkeessa työskentelevät seuraavat asiantuntijatyöparit:

1. Sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiokysymykset; yhtymäjohtaja Markku Puro, Forssan seudun terveydenhuollon Ky sekä sosiaalityön johtaja Outi Markkanen Äänekoskelta sekä
2. Sosiaali- ja terveydenhuollon hallinnon kysymyksissä strategiajohtaja Sakari Möttönen Jyväskylän kaupungista ja johtaja Mikael Palola Perusturvaliikelaitos Saarikasta.

Ohjausryhmä piti työparityöskentelyä hyvänä ratkaisuna ja työparien valintaa onnistuneena johtuen siitä, että asiantuntijat paitsi, että ovat kaikki meritoituneita alallaan myös hyvin tuntevat Keski-Suomen.

Päätös:

Käytiin läpi palvelurakenneselvityksen tilanne. Hyväksyttiin hankkeen väliraportti toimitettavaksi hankkeen rahoittajalle Keski-Suomen liitolle. Ohjausryhmä kävi perusteellisen arviointikeskustelun hankkeesta, sen tavoitteista ja tuloksista. Hanketta jatketaan hankesuunnitelman mukaan ja sosiaali- ja palvelurakennemallia tullaan käsittelemään järjestettävissä alueseminaareissa ja maakunnallisessa sosiaali- ja terveydenhuollon integraatioseminaarissa.

LIITTEET

Liite 1. Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon koordinaatioryhmän kokoonpano

Astikainen Anne	kehittämispäällikkö	K-S sosiaaliturvayhdistys
Heikkilä Marja	johtaja	Koske
Heikura Kaija	hallintoylihoitaja	K-S sairaanhoitopiiri
Isolauri Jouko	sairaanhoitopiirin johtaja	K-S sairaanhoitopiiri
Järvinen Sari	valtuuston puheenjohtaja	Joutsan kunta
Kohonen Pirjo	palvelujohtaja	Perusturvaliikelaitos Saarikka
Kolehmainen Raija	perusturvajohtaja	Äänekosken kaupunki
Korhonen Hannu	suunnittelujohtaja	Keski-Suomen Liitto
Kortelainen Risto	muutosjohtaja	Jyväskylän kaupunki
Könönen Päivi	kehittämispäällikkö	Jyväskylän seudun kehittämissyhtiö, Jykes Oy
Latva-Nevala Anneli	perusturvan toimialajohtaja	Wiitaunioni
Liehu Tuula	sosiaali- ja terveysjohtaja	Jämsän kaupunki
Niemelä Anssi	henkilöstöjohtaja	Jyväskylän kaupunki, SOTEPA
Palola Mikael	johtaja	Perusturvaliikelaitos Saarikka
Pihlajasaari Helena	maakuntahallituksen puheenjohtaja	Keski-Suomen Liitto
Pitkänen Marko	alueasiamies	Tehy
Puolakka Jukka	johtajaylilääkäri	K-S sairaanhoitopiiri
Räsänen Reijo	toimitusjohtaja	K-S sairaanhoitopiiri, seututerveyskeskus
Saarinen Sari	maakuntahallituksen jäsen	Keski-Suomen Liitto
Suojasalmi Jussi	toimitusjohtaja	Jyväskylän seudun päihdepalvelusätiö
Utriainen Pekka	sosiaali- ja terveysjohtaja	Jyväskylän kaupunki
Vanhanen Riitta	perusturvajohtaja	Keuruun kaupunki
Vesala Arto	hallintoylilääkäri	Jämsän kaupunki
Haaki Raili	suunnittelija, sihteeri	Koske
Rytkönen Asko	kehittämispäällikkö, sihteeri	K-S sairaanhoitopiiri

K O S K E
KESKI-SUOMEN
SOSIAALIALAN
OSAAMISKESKUS

Julkaisija

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Käyntiosoite

Matarankatu 4, 1. kerros, Jyväskylä

Postiosoite

PL 35 (ToA), 40014 Jyväskylän yliopisto

www.koskeverkko.fi